

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

Rev. Pere G. Kalemkarian M. Chitarist ngasse
№ 4 Vienne

ԻՐԱՎՈՒՆԿ ԱՂԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Նախարարի համար՝ Տարեկան 12 ֆր.
» Վեցամսեայ՝ 6 ֆր.
Առատակներու համար (Երկու քիւր մեկ
համարով) Տարեկան 14, վեցամսեայ՝ 7 ֆր.
Անդրիկայի » 2.60 տղ վեցամս 1.50
ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐՆԵԼԻ

Համակ դրամ եւաջլի դրկի հետեւեալ հասցով
ИПРАВУННИКЪ «ІРОВАЇНІКЪ» ІРОВАЇНІКЪ — ВІДІІІІІ (Полікарпів)
Редакция на ВѢСТНИКЪ
„И р а в у н к ъ“
ВАРНА (България)
Rédaction du journal
„Ira vounk“
V A R N A (Bulgarie)

Անդադրուեալ ուղղեալ գործընթաց
էս լին զրկուիւ եւ յարմար դաստիարակ-
ները միայն կը հրատարակուին աւ-
րոյցովս կամ մասամբ:
Մանուցման տղը 20 սանթիմ. երե-
փեկ աւելի անգամներու համար 20 0/0
զեղը կը լինի:

ՍԱՍՈՒԼԸ

Հազարու մէկ անգամիւ խօս-
ւած ու գրուած է թէ մամուլը
անձնականութիւններէ եւ կուսակ-
ցական ճգնիմ հաշիւներէ վեր,
չառ վեր դիրք մը ունենաու է,
քանի որ անոր կողմէր ժողովուր-
դի մը, ազգի մը եւ ընդհանուր
առումով հանուր մարդկութեան
զգացումները ազնուացնել, սիրտը
հոգին ու միտքը կրթել է:

Քաղաքակիրթ ազգերու մէջ,
յայտարարուիւ, որ չառ որ ալ գա-
ղութարական ու քաղաքական տար-
բեր ձգտումներ ընդհանրացնել,
բարեկեցիկ ընել կը միտի, միե-
նայն տեսն հանրային բարոյակա-
նը պիտի բռնելու եւ ազդելու ու
համայնքին շահերը պաշտպանելու
առանցքին վրայ կը հօշովէ իր
ընթացը, սա որ աստիճան ուրա-
պտայ շաղկապէն ալ անցնի:

Իսկ ցուալի է ըսել որ մեր մէջ,
մանաւանդ զերջին տարիներս, ուր
ամեն ժամանակէ աւելի բարոյա-
կան լըուտ կապերու պէտք ու-
նինք, եւ այդ կապերուն ամենէն
զօրաւոր ժողովուրդին մատակա-
րարելու կոչումը ազգային մասնու-
լին է, հիսուս կը գտնուինք այդ
կոչման հատկանշիմ բաւականա-
չափ թուով հրապարակագիրներ
ունենալէ, Այո՛, մեր հրապարա-
կագիրներու թիւը նուազ չէ, բայց
ցուալին այն է որ անոնց մէջ
մուտ գտած են այնպիսիներ, ու-
րոնք ոչ միայն այդ կոչման պա-
հանգիստ արժանիքը ու բարոյակա-
նը չեն փայլեցնել իրենց վրայ,
այլ նաեւ իրենք ընտրած են այդ
բարձր ասպարէզը միայն իրենց
անձին, իրենց փառասիրութեան
եւ կուսակցական ճգնիմ հաշիւները
կարգադրելու, առանց փոյթ ը-
նելու թէ այդ ընթացքով հանրա-
լին բարոյականը ոտքի տան կու-
տան:

Իրաց այս տխուր կացութիւնը
ամենէն աւելի աչքի կը զարնէ ար-
տասահմանեան հայ մամուլին մէջ:
Սեր քարոզելու ու ճշմարտութիւ-
նը փառարանելու համար յօրին
ուած Միսրոպեան տառերը այ-

սօր կեցողութիւններ սքողելու
զրպարտութիւններ յերիւրելու,
սէրը եւ ճշմարտութիւնը հարածե-
լու ու անձնական հաշիւներ կար-
գադրելու կը գործածուին:
Բարեբաղդաբար ժողովուրդի մէկ
կարեւոր մասը չէ այլ եւս այն
մարդամեքենան, ինչ որ էր առաջ
որ իր ամեն կարգապահին հա-
ւատք ընծայէ առանց գտնուելու,
քննելու եւ խորհրդածելու: Այժմ
քննական ոգին բոլոր բաւականին
որոնցած է մեր մէջ, փաղաքշա-
կան, կեղծ ու պատիւ բացառա-
նութեանց տակ սքողուած թոյնը,
այստաւորող միջոցը կրնայ տես-
նել ու ճշմարտութիւնը սուտէն
զատկանել: Բայց դեռ ունինք
անգին խաժամուստ ամբոյս մըն ալ
որ ընելու կարողութիւնէն
զուրկ, լսածին ու կարգացա-
ծին վայրկեանական տպաւորութեան
տակ կայր գործիք կը դառնայ դի-
մակաւորներու, որք իրենց մասին
միտաւորութիւն եւ անպայման վրա-
տահութիւն կը յանձնարարեն, ա-
ռանց մտնելու ամբոյսին տգիտու-
թիւնը փաղաքշել, որպէսզի յա-
մուտ ու կոյր հետեւողներ մնան ի-
րենց մինչեւ վերջ կամ երկար ժա-
մանակ մը: Վերջերս այս կերպով
խաբուող ազգայիններու լեզուն մը
հրապարակ եկաւ: այս խեղճերը
այժմ ծունգեցնուին կը զարնեն,
մագրերին կը փետտեն թէ ինչպէս
խաբուել են այնչափ երկուր ա-
տեն: Կը կարծենք թէ այնպիսի-
ներ աւելի մեծ թուով հետզհետէ
երեւան պիտի գան: Եւ մեզ անկա-
րելի պիտի ըլլայ այդ բոլորի լաց
ու կոծին տաժապանք ըլլալ եւ նոր
խաբուութեանց գուժեանի մը, բո-
լորերի մը դերը կատարել: Մեր
կոչումը այդ չէ: ալ կը բաւեն
տխուր երեւոյթներու, գալթակ-
ղիլի խտրութիւններու քօղերը
պատուաւր համար անձնապէս մեր
ըրած զոհողութիւնները: բաւա-
կան է որ մենք մինչեւ ցարդ պո-
ռացինք ու մատնանի ըրինք: Մեր
այդ աշխատութեան վարձքը ար-
դէն ընդունած ենք, քանի որ մեր
ըսածները եկան բացորոշ կերպով
հաստատել շատ համակրելի անձ-
նաւորութիւններ: Եւ դէպքերը ու
մեր հակառակորդաց յակա-

մայս ըրած խոստովանութիւնները
մեր ըսածներուն գաղափարները նը-
ւորագործած են:
Բայց մեր այս տողերը մեր ըն-
թացողաց պէտք չէ կարծել տան
թէ սուր քննողաւորութիւններէ կը
հրաժարինք ալ եւս: ոչ երբէք:
Քննողաւորութիւնը մեր սկզբունքն
եղած է իւր հրապարակագիր: Հե-
տեւաբար նոր զեղծումներ երբ
պատահին, մենք կրկին մեր կըռ-
ուանին վրայ ենք գտնուք ձողկե-
լու: միայն առ այժմ կը հրաժա-
րինք անձնական լարձակումներու
պատասխանել եւ արդէն ճանչ-
ցուած աղտոտները նորէն ճանչցնե-
լու աւելորդ ձանձրութիւն, որ մեր
ընթացողաց ալ ձանձրալի է:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Օտար պիտութեանց զինուորական
կցորդները միանգամ ընդմիջտ մեկնե-
ցան Բրէթօրիայէն: ուրկէց կը հե-
տեւ թէ ալ ոչ ոք կը զբաղի Թոնա-
վայի խնդրով: հակառակ այն կարգ
մը յաջողութիւններուն որ Պօլսոնը
կուենեան ընդհարումներով, յաջողու-
թիւններ, որոնք սակայն քանի մը հա-
րիւր զերիներս բռնելէ անգին չեն ան-
ցած:

Լօրտ Ռօպէրթս կը պատրաստուի
վճարական հարուածը տալ եւ վերջակէ-
տը դնել Թրանսիլանիան խնդրին, որ
պնչափ տաղտկացուց եւ յօգնեցող
Բրիտանական կայսրութիւնը:
Դիւրեւին Գրեկէր եւ Շիթայն կը
յամտոն տակաւին եւ կը շարունակեն
կռուի: Բայց երբ իրաց ներկայ վիճա-
կը նկատի առնենք եւ կշռենք կողմնա-
կի ուժերը, նախագահ զոյգին յամա-
նութիւնը անմիջեղի կը մնայ քանի որ
այդ յամառութեան արդիւնքը միայն
Պօլսոնի զոհաբերութեան բազմա-
պատկուիլ պիտի ըլլայ:

Զինաստանի կայսրութեան կացու-
թիւնը հետզհետէ ծանաւալու վրայ
է, նոյն համեմատութեամբ ալ աւել-
ցած է հանրային մտահոգութիւնը:
Այն շարժումները, որոնք նախապէս
պարզ ազատամարտի գործեր կը նը-
կատուէին, այսօր համագում գոյացած
է որ իրականէն շատ աւելի լուրջ եւ
կարեւոր են, երբ Բէթիւնի պաշտօնա-
կան բարձրագոյն շրջանակներէն զա-
նոնք քաջալերող եւ վարդապետ
կան:

Այս պարագան իրապէս ծանրակշիռ
դէպքի մը եւ բաւական լուրջ վտանգի
մը առաջ կը դնէ Պետութիւնները:

Զինի միջազգային զօրութիւնը եր-
թալով կըստաւարանայ եւ մինչեւ իսկ
Ռուս կայսեր մէկ իւրաքանչէր Զինի սահ-

մանակից ուսական երկիրներու զին-
ւորականութիւնը շարժման մէջ կը գը-
նէ: Սակայն այնպիսի մեծ ուժ մը կը
շարժուի հաւաքական գործունէութեան
մը համար պէտք եղածէն շատ աւելին
է, եւ որ կու գայ ալ աւելի չեչտեղ այն
անվստահութիւնը որ գործակից պետու-
թիւնք իրարու համար ունին, հակա-
ռակ եւրոպական դաշինքներու յայտա-
րարութեանց թէ համերայնութիւնը
կատարեալ է:

Այս կապակցութեան Ռուս եւ Անգ-
ղիա առաջին տեղերը կը բռնեն իրա-
րու հանդէպ:

Եւրոպական գործակից Պետութիւնք
Զինի խոսովութեանց ընթացքէն ալ ա-
ւելի իրարու շարժումներին կը հետե-
ւին ուղղորդութեամբ:

Է՛հ, ինչ պիտի ըլլայ Զինի ապա-
գան, այս հարցը շատ պարզ է: այսօր
այլ եւ այլ յայտնի առաջարկներ կան
Պետական զինաւորանք սեղանին վը-
րայ, ինչ որ արդէն կանխաւ ալ ըսինք՝
վերջնական բաժանում, միջազգային
թեւարկութիւն, գլխաւոր առաջարկ-
ներն են ասոնք, որոնց նկատմամբ պե-
տութեանց կարծիքները յայտնապէս
կը տարբերին, իւրաքանչիւրին ակըն-
կալած չառն համեմատ, որոնք ան-
շուշտ մօտաւորապէս պիտի պարզուին
իրաց շատ փափուկ կացութեան հանգիստ

Ամերիկա նախագահական խնդրով
կըրաղի: միեւնոյն տեսն նշանակելի
դիրքի մը մէջ է ի Զինաստան գործակ-
ցող պետութեանց շարքին մէջ:

Կը հաւատաւոր թէ Զինի խնդրին
վերջնական լուծման պահուն ծագելիք
անհամաձայնութեան եւ անկէց առաջ
գալիք ընդհարումի մը առաջը առնե-
լու համար թերեւս Ամերիկա հրաւիր-
ուի իբրեւ ամենէն չէզոք պետութիւ-
նը գործնական եւ մեծ դեր մը ունե-
նալու Զինաստանի մէջ, որուն ուժ
պիտի տան Անգլիա, Ճապոն, Իտալիա
եւ հաւանորէն Գերմանիա ալ:

Թուրքիոյ կացութեան նկատմամբ
նոր վրդովիչ լուրեր կը հասնին: Տը-
րիզներու մէջ նորէն խլրտումներ
կան, Ալպանիոյ եւ Մակեդոնիոյ ձգ-
տուած վիճակը իր բովանդակ ծանրու-
թեամբ կը շարունակուի:

Այսօր ալ ուրիշ մեծ գաղտնի ընկե-
րութեան մը գոյութիւնը կիսապաշտ-
այն է Շէմա-է-Իսլամ որ ուղղակի կըս
պառնայ Սուլթանին իր ցեղին խալի-
ֆէութեան հանգամանքին: Թերեւս մի-
միայն սպառնալիքն է որ Սուլթանի
անհանգստութիւնը վերին աստիճանի
հասցնէ: Ասկէ առաջ պատահականութիւնը
ունեցած էինք ըսելու թէ Սուլթանը

իր կրօնական իշխանութեան կողմէն
կը խորհի փրկել իր գիրքն ու իշխա-
նութիւնը վերջնական անկումէ մը որ
առաջ պիտի գայ վարչական քայքայու-
մէ եւ իր քաղաքական հեղինակութեան
իշխանին։

Սակայն նոյն իսկ այդ հաւատարմա-
յալամեքեր իրեն վաճառ ընտրած Գու-
րանովը դիմում իրեն դէմ կըլինէ եւ
իր անկումը մասնաւորապէս իրեն է

որ կողմէ, մահապատեհութիւնն է որ
զինքն կը զատապարէ։

Եւստի, իսլամը որ ժէզն թիւրքե-
րէն շատ աւելի հեղինակաւոր կըլլայ
մահապատեհութեան իտաքի մէջ եւ իր ձայ-
նը ալ աւելի ազդու, ինչպէս դատա-
պարտութիւնն է Սուլթանի իշխանու-
թեան, նոյնպէս արգարացումն է ոչ մահ
մահապատեհութեան տարրին բաղադրիչը։

II.

ՉԻՆԵՐՈՒ ԵՐԿԻՐԸ

(Շար. նախորդ քառէն եւ վերջ)

Չինաստանի զինուորական կողմէ
մակերպութիւնը շատ անկանոն է։
Եւ չին սրներու ուժագին քանա-
կութիւնը երբեք զինուորական լուրջ
առ մը չի ներկայացներ, ինչ-
պէս փորձով ալ տեսնուեցաւ Չին-
ճարուն պատերազմին տեսնել։

Չինի արդի բանակը երկու գրկ
խառն մասի կը բաժնուի։ Առա-
ջինը, նախնական զօրքերը ու
բանք Չինացիներէ կը բաղկանան
ու կը գտնուին Քէթինի նահան-
գին մէջ եւ իրենց ուժը 500 000
հոգի կենթադրուի։ Այս զօրքերը
կը գտնուին զօրապետներու հրա-
մանատարութեան ներքեւ։

Սոսք զինուորաբար սահմանաւոր
են սահմանադրութեանը եւ նա-
հանգիւրդ պաշտպանութեան հա-
մար։

Եւ կրօնը իր կը բաղկանան
Մանչւրիներէ եւ Մոնղոլներէ։

Սոսք իմ կէտիս պաշտպանութեան
նի չէ բայց Մանչուները որոնք
մասնաւորապէս 7 միլիոն կը հաշ-
ուին ամենքն ալ զինուոր են, իսկ
հարկատու Մոնղոլները 250,000
զօրք հոյժմայթիւն պարտաւոր։

Չինաստանի պատերազմը բաւ
կամ կանուստիւնն է կարծու-
նին փոխադրութեան կողմէն ինչ-
նեքէ եւ զօրապետներէ։

Ճիշդ Չինաստանի զինուորական
ակադեմիան զինուոր պատճառ
հոս կը տեսնուի, որ է բանակին
անպայման կերպով քաղաքային
պաշտպանութեան քառահանգիւնն են
թակաւ րկուր։

Ասկից զատ նահանգական քա-
ղաքային իւրաքանչիւր բարձրագ-
որ աստիպան պաշտպան իր անձնակազմ
պահակազօրքերու խումբերը ու-
նի։

Չինաստանի մէջ մինչեւ ցարդ
անպայման կերպով կը տիրեն դա-
րաւոր աստիպանութեան իրենց
անհանգիւն իշխանապետները։
Եւ Չինացիք մեծ մասամբ անոնք
են անիմաստ անհաւանականութիւններով։
Չինացիներ միայն կը պահանջեն փառ-
քըն է Մանչուներէն իրենց աստի-
պանին համար։ որուն համար իր-
կար տարիներ կաշխատի գրի կար
դաւ սորվի եւ գրագէտի վկայա-
կան մը ձեռք անցնել, այդ վկա-

յականը որ ձեռք անցուց ալ ու-
մին փառք եւ աստիպան պատճառ
ուած է իրեն համար։ Եւ խառն
գիմուկները երաշխաւորեալ ճիշդ
ալիք պատճառն է որ Չին ման-
տարիներ ալ պէտքը չկար ինք-
նազարգացման եւ ուսմանպէս
խառնալիք մը լինան, ձեռք անցու-
ցած վկայական թուղթին չորհիւ
նախաձեռնի զէրքի մը տէր դառ-
նալով ուժ որ է հոն կը ձայն
կակար ձեռք ու անգործ կեանք մը։

Ինչպէս քիչ մը վերը տեսնուե-
ցաւ Չինաստանի մէջ զինուորական
ներք միշտ ենթակալ են քաղա-
քական պաշտպանութեան քառահ-
անգիւններու եւ որով անհաստատ
իրենց գիւրքին սկիւղ։

Այսօր Չինացի քաղաքականաց
չարժան գլխաւոր կէտ նպատա-
կէն մին ալ ինչպէս Եւրոպայաց
գէտ յոյժաւոր ալ քաղաքային պաշ-
տանից գէտ կուտի է որով կու-
գտի զինուորական տարրին տակ
հեղինակաւոր գիրք մը տալ ու մին
չեւ իսկ գորակաւ քաղաքական
պաշտպանները։ Եւ միտմանակ
գիմադրել օտարներուն եւ պահել
երկրին կուտութիւնը Եւրոպական
ոտնձգութեան համդէպ, որով մա-
սին Մանչուները զինուորականաց
չարժ պահանջկոտ չեն երեւար, Եւ
այս շարժումը, օրուան հերոսուհին
Չինի իմաստակաւ կայսրուհին զող-
տնի կը քաշուի։

ԿԻՊՐՈՍԻ ՈՐԲԱՆՈՑԸ

Իրպրոտի աղ. Կրթական Որբանոցի
Պատ. խնամակալութիւնը խմբագրու-
թեանը գրկած է նոյն հաստատութեան
Գ. տարեթիւնի տեղեկագիրը, ուրիկ
հետեւ ալ գոհացուցիչ տեղեկութիւնն
ըլ կը քաղենք։

Որբանոցը Գ. տարեթիւնին մըջ 36
որբ պատուաւորած ու կրթած է։ Այս
որբերէն 3ը չըթանաւարտ են, 10ը Գ.
դասարանին, 7ը Բ. դասարանին, 10ը
Ա. դասարանին եւ 4ը ընտելարանին
մէջ կուսանին. բացի այցելութիւնն 2
մնայուն դասատուներ ունեցած են։

Ուրի կրթական-Որբանոցի ուսան-
չըթանը չորս տարի կը տեւէ, յորով

անսահման զոհունակութեամբ, իր պար-
տականութիւնը անխնայ կատարած ըլ-
լալու անճառ գոհունակութեամբ ու զի-
տակալութեամբ։

Պ. Ենորհքեան օտարներուն միտմա-
տութիւնն ալ ունէր որ ինչ որ ինք
կը մտածէ՝ անպայման կերպով շխտակ
է. իրմէ եւ իրենցէն զուրս անին
մարդ սխալ է, սուտ է, անպարկեշտ է
անիրաւ է։ Իր բարեկամներն ալ այդ-
պէս կը հաւատային. այնպէս որ քիչ
մնացեր էր Պ. Ենորհքեան նոր աղանդ
մը հիմնել իր հաւատարմութեամբ։

Այս հիւանդաւ միտման թեան ալ-
գիւնքն էր այն անիմաստ ձգտումը որ
վերջերս գոյացաւ թաղ. խորհուրդին
եւ Աղք. ընկերութեան միջիւն։ Զոր-
տում մը որ քիչ մնաց Աղք. ընկերու-
թեան գոյութիւնն իսկ վտանգի են-
թարկէր։

Ահա այդ ատեն լուրջ մասնակցի թէ
Աղք. ընկերութիւնը չէր կրնար յա-
ւերժապէս հիւանդներու ձեռքը յանձ-
նուիլ եւ դարման մը խորհեցան այս
վիճակին։

ՀԱՅՈՒԵՑՈՒՑԱԿ

ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՍ ՄԱՍՆԱԽՄԲԻՆ Փ. ՊՈԼՍՈՅ

1900 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1 ԷՆ ՄԻՆՉ ՅՈՒՆԻՍ 1900



Խմբագրութիւն «Քրաւունք» լրագրոյ.

Աղքատախնամ Մասնախմբում կը փութայ զրկել Ձեզ ներկայեալ իր
վերջին քառամսեայ գործունէութեան հաշուետիւը խնդրելով որ հաճիք հը-
րատարակել զայն Ձեր օտակալ թիւերէ միոյն մէջ։

Աղքատախնամ հրապարակաւ իր շնորհակալութիւնները կողդէ քաղա-
քիս Միջազգային կաթոլիկ հիւանդանոցի Պատ. Տնօրէնութեան որ բարե-
հաճեցաւ եղած դիմումին վրայ, Աղքատախնամի կողմէ խնամուած հիւանդ-
ներուն օրական սակագինը բացառաբար զեղչել 1 1/2 լէվէն մէկ լէվի. նոյն
պէս իր գոհունակութիւնը կը յայտնէ իր օժանդակ խումբի բոլոր անդամաց
որք իրենց աշխատութեամբ քաջալերեցին ցարդ սոյն բարեգործական հաս-
տատութիւնը եւ այսուհետեւ ալ պիտի շարունակեն միշտ ձեռնառն գտնուիլ
անոր։

ՄՈՒՑՔ	ԼԵՎ ԱՐՄ	ԵԼ Ք	ԼԵՎ ԱՐՄ
Յունուար 31ին փակուած հաշիւէն պատրաստ դրամ	95.75	Աղքատ ընտանեաց շարա- թական հացի համար . . .	73.40
Շաբաթական շուկայի եւ եկեղեցւոյ գանձանակէն . . .	279.30	Աղքատ ընտանեաց շարա- թական նպաստ . . .	36.—
Շաբաթական օժանդակ խումբի գանձանակէն . . .	130.50	Աղքատ ընտանեաց Չատիի առթիւ բաշխուած . . .	94.50
Եկեղեցւոյ բակի մնայուն գանձանակէն . . .	10.65	Աղքատ ընտանեաց պատա- հական նպաստ . . .	8.25
Խիման երեկոյ եւ դասի առթիւ . . .	31.15	Աղքատ ընտանեաց օտան վարձք . . .	4.—
Չատիի առթիւ սովորական հանգանակութիւնէն . . .	251.30	Աղքատ հիւանդներու նը- պաստ . . .	35.85
Աղքատաց հայթայթուած դե- ղի փոխարէն նուէր . . .	4.30	Աղքատ 4 պանդուխտներու հիւանդանոցի վճար . . .	241.—
Աղքատաց ճանրորդութեան համար Տիար Աստիկ Սրուպ- եանի սրճարանին մէջ հաշ- գանակուած . . .	21.—	Աղքատ վախճանեալ հի- ւանդներու համար թաղման ծախք . . .	3.40
Աչքը ցաւոտ աղքատի մը համար հիւանդանոցի ծախսաց Տիար Յովհաննէս Գանթար- եանէ հանգանակուած . . .	12.—	Աղքատ պանդուխտներու ճամբու ծախք . . .	48.—
Տիար Ունալճեանէն նը- ւէր իր վաղամեռիկ տիկնոջ կերակնամուտքին առթիւ . . .	5.—	Աղք. սղոն մը հագուստ » » ոտնաման » հիւանդաց համար դեղ » Յառաջիկայ ձմեռուան հա- մար գնուած 4 կառք փայտ եւ կտրողչէք . . .	6.50 3.50 41.35 38.50
		Գանձանակը պատգնողին » » նուէր » աշխատութեանց համար Թղթատարի ծախք . . .	8.— —80 797.15
	832.95	Պատրաստ դրամ . . . (*)	35.80
			832.95

Կնիք
Փ. Պոլսոյ 18 յունիս Տ. Յ. ՍՐՎԱՃԵԱՆ Մ. Պ. ԱՍՏԱՐՃԵԱՆ

ԱՂՔԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՈՐԾԵՐ

Շար. նախորդ քառէն

Ի՞նչ որ այս անցած դարձածներուն
փոխադարձաբար համակերպեցանք, ան-
տրամաշիջ վճարելով մեր բաժնեկիցին
ըլ ու ոչ թէ իրենց պէս, առաջին
պարտութեան հանդէպ, վրէժնիս աղ-
քաներէն լուծելով։

Կ'սպասենք անշուշտ լատաղոյն ու-
տիթի մը փրկելու համար բնկերութիւ-
նը այսքան նեղ, հիւանդոտ ու կիրքոտ
միտքերու թուրաւորիչ ազդեցութեան
եւ անոր առաւ համար ընդարձակ գոր-
ծունէութեան խնդիր մը փոխանակ ամ-
սական քանի մը հարիւր դրուչի ճրդ
ճիւղ հասոյթին վրէժնից աւելցող գոր-
ծունէութեամբ հազիւ կը յաջողին
ձեռք բերել այս խնդր բարի մարդկը
եւ որոնց անխնայ մատակարարութեան
համար գիշերներ կը լուսնայէր մեր հի-
ւանդ բարեկամ Տիար Ենորհքեանը։

Այս կերպով կը փակենք ընկերու-
թեան երկրորդ չրջանն ալ։

..

Վերջերս Տիար Յովհաննէս Ենորհ-
քեան ալ եւ բոլորովին անտանելի
դարձած էր. յանցանքը աւելաւ իրե-
նը չէր. չըզային դուրսեան, Երկրա-
տի անհամարժեք ու հիւստիքով կրկնային
բերամբ հեռագրի տեղի կը խան-
գարուէր։ Ոչ մէկ անձ, ըլլայ նպաս-
տակաւ, ըլլայ տարբեր մէկը. կրնար
տիար Ենորհքեանի հետ միմ կամ փոքր
ո՛ր եւ է գործ ունենալ առանց բացար-
ձակապէս դժգոհ մեկնելու ինքն աղ-
քանիւր ձեռքէն ինչի՛ր չը քաշեցին,
վա՛յ այն դաւաճացի գեղջուկին որ քե-

(*) Մանթալ — Սոյն պատրաստ դը-
րամին փոխարէն Աղքատախնամը
պարտական է 90 լէվ արծաթ. Տիարք
Աստարճեան եղբարց Ս. Ժողովին առ-
թիւ հաղուստի համար գնուած կեր-
պանին փոխարժէքը։

րականութեան սխալ մը ընէր իրեն
հետ խոսած ատենը։

Դժուր պէտք չէ ըսէք, Դոմ Ենորհ-
քեան պաշտպանական անձի մը հետ խո-
սած ատենիդ . . . եւ մարդը կարող
էր նպատակն զրկուիլ Դժուր քառ
ըլլալուն համար։ Ժողովները գիշերնե-
րը տեղի կուսնային եւ անգամայն մե-
ծամասնութիւնը յաճախ կը բացակա-
ւէր։ Պ. Գաբրիէլ Ենորհքեան սակայն
ձեռքէն չէր կրնար ազատուիլ, զի իր
բնակութիւնը առաջնորդարանի շէն-
քին մէջ հաստատուած էր։

Անիկա ալ սկիզբները իր սովորա-
կան զուարթութեամբ քիչ մը կը քաշ-
քանէր. հաճելի ներդաշնակութիւն մը
զորհեցաւ կազմելու համար Պ. Ենորհ-
քեանի սկզբնական սառնութեան հետ
բայց հուսկ ուրեմն աթոռին վրայ քա-
նուած կակէր քանակ, երբ Պ. Ենորհ-
եան Զրհեղիզէն սփռելով մինչեւ մեր
օրերը իր անվերջանալի հարցումնե-
րուն թնջ ձեռք կառնէր գաղթական-
ներուն ուղեւալ. հարցումներ որոնք կը
տեւէին մինչեւ գիշերուան օտմը 3։
Ու կը մեկնէր ժողովատեղիէն սրբա-
նային։

Ահա այդ ատեն լուրջ մասնակցի թէ
Աղք. ընկերութիւնը չէր կրնար յա-
ւերժապէս հիւանդներու ձեռքը յանձ-
նուիլ եւ դարման մը խորհեցան այս
վիճակին։

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Պուրկազ 21 Յունիս 1900

Ահա հոտ կուգայ Գաւոր Պետրոսի երկրորդ տպագրութիւնը եղող «Դիտող»ը, որ քանի մը շաբաթ առաջ «Հայհոյիչ» մականունանեալ թերթին մէջ յաջուած մը գրած էր սա բառերով «Գաւաճաններու խմբակը ըրաւ չըրաւ մինչեւ որ իրենց սիրելի խմբակը չի բերէր հոտ բերել տուին...»:

Որոնք են այդ գաւաճաններու խմբակին անդամները. արեւօք 28 սընտուկի խաչ գողութեան դէմ բողոքողները ըսել կուզէ:

«Դիտողը եւ իրեն պէսները չեն ամչնար. եւ ինչո՞ւ ամչնայ մարդ մը որ գոհնիկ իմաստակ մը ըլլալով, ժամանակ մը Հնչակեաններու թմբուկը զարկաւ, ժամանակ մը Արմենականներու պոչէն բռնեց, յետոյ կարմիր միութեանակներու եղաւ: Բայց հանգամանքները բոլորն ալ ձախող գացին... մեր քաւոր Պետրոսը չի կրցաւ իր մտադրած նպատակին հասնիլ, որ ուրիշ բան չէր եթէ ոչ կըրիկ գումար մը ձեռք բերել: Ե՛հ, յուսահատիկ պէտք չէր. մեր Գաւորէնք փախեց այս անգամ ալ իր պատրաստ չապիկը եւ եղաւ Դաշնակցական ճիշդ յարմար ժամանակին, երբ 28 սնտուկի կողոպուտը կը բաժնուէր:

Ահա թէ ինչո՞ւ գաւաճան կը կոչէ բողոքողները:

Փ. Պոլիս 19 Յունիս

«Շարժում» թերթի հայհոյիչ թղթակցին նոյն աղտոտ լեզուով պատասխանել չեմ զիջանք. այն տեսակ լեզու այն թերթին մէջ գործածել կը վայելէ: Միայն հոս իրողութեանց խեղճութիւնները կուզեմ ցոյց տալ:

Նախ, ես ըսած չեմ թէ ազգային սնտուկին պարտք ունեցողները Պ. եւ Ս. եղած են. ասոնք Զեյր ընտրելիներն են որոնց քուէ տուած էինք. բայց այսօր ալ Զեյր վարչոց սուտը ծածկելու համար նոր սուտ մը կը յերիւրէք ըսելով թէ «այդ քանի մը քուէները ձեր մարդիկը ձգած են, որոնց գուր մոռցած էինք ձեր վերջին խարդախութեան քուէները յանձնելու առտուէն կանուխ եւ որոնք միամտաբար հիները ձգած են»: Ի՛նչ անաս պէլ...»

Կերեւայ թէ խոշոր սուտ մը դրոշմով իմ հարցումիս պատասխանած ըլլալ կը կարծէք: Միամտաբար քուէ ձգողներ եղած չեն. ձեր իսկ բառով, մեր մարդիկը, որ չեն ալ ձգեր, վասն զի շատոնց կըլած են Պ. եւ Ս. ի արժէքը. անհոգ եղէք: Իսկ դուք ապուշ ըլլալու չափ անգիտանալ մի

գրութեան մը մէջ ջղաձգօրէն վերաւորել ընկերութեան անդամոց կարեւոր մէկ հատուածին զգացումները. այլ ամենայն պաղարկելութեամբ ստորագրած էին այդ անգիտակցիւր, որու վրայ Տիար Ենոքիքեան կը գուրդաւոր խնջւշտ իբրեւ գլուխ-գործոցի մը վրայ եւ զոր, զփաղաքար, խնդիթ չեղաւ կարգաւոր յատենի ժողովոյ: Ընգնանուր ժողովին մէջ կարողացուելու համար Տիար Գ. Ենոքիքեան պատրաստած էր նաեւ նոր տարեշրջանին համար ծրագիր մը որու վրայ անշուշտ իրենց հիացմունքը պիտի յայտնէին «քաղաքիս է՛ն ականաւոր ազգայինները»:

Այս հազուադէպ գլուխ գործոցի ալ կարգացուելու «խրամէթ» չեղաւ:

Տնօրէն ժողովը վերապէս հրաման րած էր Մայր Դիւանի Բ. ատենապետին որ ընդհանուր ժողովի հրաւիրութեամբ ցուէր:

ձեւացնէ որ ասոնք ձեր կուռքին երկրպագուներն էին փախուստի դուռ չի մնար, անաւասիկ անոնց անունը ներք. Մ. Կարապետ Սերմէեան, Մովսէս Մովսէսեան, Լալընճը Գէորգ Մարսեան, Կարապետ Գ. Մարսեան եւ Միքայէլ Շիշմանեան:

Իսկ ազգին պարտք ունեցողներն են: մին Պետրոս Պոլսեցեան, այն ազգասէրը որ անցեալ օրուան ընդհանուր ժողովին մէջ հոգաբարձութեան սնտուկին բացը գոցելու համար 2000 ֆրանք կը խոստանար իր գրպանէն, մինչդեռ ինք ազգին տուէր նստելով 12 լիւրա եւ 15 տարուան տոկոս պարտք մը ունի գոր չէ վճարած. եւ միւսը Միքայէլ Շիշմանեան, սա ալ իր տան նորոգութեան համար 1869 մայիս 1ին 4500 դր. (եւ ոչ թէ ըստ Շարժումի 450 դր.) 31 տարուան տոկոսով կը պարտի:

Այդ մարդիկն են որ Շարժումի սիւնակներուն մէջ ուսեալ, ազգասէր անձանքներով կը մկրտուէին ու հոգաբարձութեան արժանի «Բանտիտա» ներ ցոյց կը տրուէին:

Պարոն Թ. հիմակ լաւ իմացա՞ք թէ Կայծին ըսածները որոնք են: Սպասեցէք քիչ մըն ալ, հետո չէ ժամանակը, դատարանի առջեւ ալ պիտի լըսէք 15 եւ 16 երեսները ձեր ընտրելիներուն:

Ահա-ասիկ առաջին պատասխանը Շարժումի Զիրիպէի թղթակցին: ԿԱՅՐ

ԼՐԱՔԱՂ

Սրբազան Հայրապետ Թուրքիայի սկիզբին իջմիածին դարձած է շատ առողջ վիճակի մէջ: Ն. Ս. Ռոմիլիւն 15 օրի չափ ձիով պըտորի րբած եւ յաջորդաբար այցելած է Սեանայ, Հաղարծնի, եւ Հոռոմսի (Խոշա վանք) վանքերը:

Տիգրանակերտի առաջնորդական տեղապահը Պատրիարքարան գրած է թէ Նպաստից սնտուկէն եղած օգնութեան շնորհիւ յաջողութեամբ է Հաղարծնի եւ Միքայէլի Ազգային վարժարանները վերականգնուել:

Հանրաժանութի Պ. Գրիգոր Զանչեանց 200ի մօտ հայերէն, ռուսերէն եւ ֆրանսերէն ալ եւ ալ գրքեր ու պարբերական հրատարակութիւններ նուիրել է իջմիածնայ հոգեւոր ճէմարանին: Նոյնպէս վերջերս ալ վերստին 300 կտոր ռուսերէն եւ անգլիերէն ընտիր գրքեր եւ եւրոպական լրանա

ներ տնօրէն ժողով կրօնի կիմանանք անշուշտ Տիար Ենոքիքեանը ու երբ Տիար Ենոքիքեան կըսեմ կը հասկնանք որ կարող է Մայր Դիւանին պատգամներ արձակել:

Այդ հրաւիրողները ստացուելուն յաջորդ օրն իսկ վանքի Տիարք Կարապետ, Արթիւր եւ Միքայէլ պէյ Քէիզեան փափաք յայտնած էին իրենք ալ անդամակցիլ եւ առաջին բաժնեկէտներն, մէկ ու կէս եզրափակաւ ոսկի, ինծի յանձնած էին Աղք. ընկերութեան յանձնուելու համար. նոյնպէս ուրիշ ազգայիններ ալ փափաքած էին անդամակցիլ եւ իրենց անդամակցութեան ալ հատուցած: Բնաւ չեմ քաշուի յայտարարելու թէ մեր փափաքն էր. մեզի գաղափարակիցներու թիւը շատցնել եւ այս կերպով մեծամասնութիւն շահելով Աղք. ընկերութիւնը փրկել Ենոքիքեան անտանելի խմբակէն:

Այդ առթիւ Մայր-Դիւանի Բ. ա-

զան քաղաքներու մէջ գտնուած գեղարուեստական յիշատակարաններու վերաբերեալ լուսանկարներու ճոխ հաւաքածոյ մը:

—Անցեալ Մայիս 15ին Տորբաթի համալսարանի հանդիսարանին մէջ Տօք. Միլլա Մուրատեան իր աւարտական ճառը ներկայացուցիւ է որով կը խօսի խաղաղին եւ խաղաղահիւսիսի բուժիչ եւ կոզդուրիչ ազդեցութեան վրայ: Պ. Մուրատեանի ճառը քննելու պաշտօն ունեցող Բոֆէօսէօրք խլովին, Վասիլիէվ եւ Զերրինսքի զոված են երկուսուորդ հայազգի գիտնականին աշխատութիւնը:

Պարոն Մուրատեան ծափահարութեանց մէջ ստացած է Տօք. լօրութեան աստիճանը:

—Վանայ այցելու հովիւ տէր Ներսէս Սրբազան իմացուցած է Պատրիարքարանի թէ վերջին տն. գամ զրկուած նպատակները բաժնուելէ յետոյ, պիտի վերադառնայ Պոլիս որովհետեւ իր անձնական տկարութիւնը այլ եւս չը ներեր մնալ վան:

—Տէր Օհան քահանայ Մանգալունի հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատուցել է Վիեննայի Ա. Թաղի բողոքական ժողովարանին մէջ. ուր բացի Հայերէն ներկայ գտնուելիս նաեւ բաւական թուով Գերմաններ, եւ քանի մը բարձրաստիճան գիւնդականներ, վիեննայի մէջ գրեթէ կէս դարէ ի վեր հայ քահանայ մը պատուաբաժնէ իջեր:

—Պոլսոյ Բերայի ազգականքառեսնասնոցը յաւաքիկայ Սեպտեմբերին պիտի բացուի տիկին Մոգոցեանի ու տիկնոնց խնամակալութեան մը հսկողութեան ներքեւ: —Գաւառներէն եկած թղթակցու. թիւք կ'տեղեկացնեն թէ, Բերտեւրըրենց թաւանները կ'շարունակեն միշտ գործակցութեամբ կառավարական պաշտօնէից, մանաւանդ այս թաւաններէն վերջերս մահած տակաւնութիւնը ընդունող հայերն ալ ազատ մնացած չեն:

—Պատրիարք իր հրատարականը ետ առնելէ ետքը եւր-

տենապետ Տիար Արթուր ձեւակերպեալ տնայ եւ իրեն իմացուցի թէ Բէյրութեան պէյերը անգամ գրուած էին: Տիար ձեւակերպեալ խնդրեց ինձմէ որ ընկերութեան քարտուղարին պատուիրեմ անմիջապէս մէջ մէկ հրաւիրագիր պատրաստել յիշեալներուն անունին եւ իրեն բերել որ յանուն Դիւանի ստորագրէ:

Բայց Տիար Ենոքիքեան անդին կը հսկէր եւ «չ կարեմք» զրաւ. Տիար ձեւակերպեալը ո՞վ էր որ ասանկ հրահանգ մը կուտար. եւ հրաւիրագիրները չի խրկուեցան. եւ թէ՛ պէյերուն եւ թէ՛ ուրիշ նոր անդամներու գրումները մերժուեցան:

Պ. Ենոքիքեան չէր կրնար հանդուրժել որ հակառակ կողմը մեծամասնութիւն չափ եւ «օրէնք» ի ձեռս Առաջնորդաց» ըլլալով իր իշխանութենէն կօտուէր գործերը ուղած կաղապարին մէջ թափելու:

Լ. ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ (Շարունակելի)

կաւորներն, Հայերէն, Թուրքերէն, Անգլերէն, Կրօն (ազգային), Պատմութիւն, Աշխարհագրութիւն, Թուրքաբանութիւն, Իրադատութիւն, Առողջապահութիւն, Գծագրութիւն եւ Երաժշտութիւն: Վերջացող տարեշրջանին տառերէն: Նոյն հաստատութեան Արհեստագիտութիւն մէջ հետեւած են դեր ձեւութեան եւ կօշտակարութեան, այնպէս որ իրենց պատրաստել են: Տնօրէնը իրենք պատրաստել են: Տնօրէնը խորհրդը կը խոստանայ Գ. յոյսերին համար արհեստագիտութիւնը յաջողութեամբ եւ ասպնդագործութիւնը արհեստաներ ալ ներսուծել, գործը ընդարձակելով. ինչ որ վերջացող տարեշրջանին մէջ ծախուց խնայողութեան պատճառաւ չէ կարողացած ընել:

Կիւրաքան Որբանոցի Գ. շրջանի րդ. հայտնեկաւոյն մուսթին կողմը կը տեսնուին:

Նախորդ տարիէն	110
Նուէր Տէգրաւ փաշայէ	10
» Պ. Կարապետեանէ	27
» Գաւորի Բարիք. րդ. է	10
Գիշերթ. Թոշակաւորներէ	121
Նուիրատուութիւնք Բարիքէ	146
» Լոնսոնէ	34
» Մանչեսթրէ	176
» Ռուսաստանէ	52
Բացառիկ նուէրներ եւ այլք	83
	769

Նոյն հաշուեկալին եւ Բիւրի կողմը.	
Տնօրէն Տեսուչ Տ. Վ. Բիւրքեանի	
նուէր (արդեօք անասթոշակ րու. կուգին)	Անգ. ոս 50
Կրթարան-Որբանոցին միա	365
մայր ծախուց գումարը	23
Այլ եւ այլ ծախք	131
Պատրաստ գրամ	200
Պահեստի արտած գրամ	200
	769

Ուրախ ենք որ Որբանոցը թէ՛ րաբայական եւ թէ՛ նիւթական կրկին տեսակներով նախանձելի շրջան մըն ալ արարած է. յիշոյցս ենք որ Պատ. խնամակալութիւնը իր ֆանքերը գօտեպիտը կը շարունակէ ներկայ եւ յաջորդ տարիներու մէջ ալ, վստահ րաբայով թէ ազգն ալ առատ նպաստներով չի դադրի գիւնք քաջաբերելէ: Կրթարանը Բարձրագոյն նախակրթարանի ուսման ծրագիրը արդէն ընդունած է եւ անմիջապէս գործադրութեան պիտի դնէ եթէ 15 թոշակաւոր անգլերտ ունենայ նոր տարեշրջանին մէջ, որ կըսկսի սեպտ. 1ին (Ը. Ն. Տ.): Գիշերթիկ աշակերտի մը տարեկան թոշակն է 12 անգլ. ոսկի: Պուլկա-րանայք ալ կրնան օգտուիլ այս առթիւն:

Այս կերպով կը մանենք վերջին ըրութիւնը:

Պ. Ենոքիքեան ա՛լ այս անգամ պիտի հրաժարէ իրենցովը մէկտեղ, զի իր երկամեայ պաշտօնավորութեան շրջանը լրացած էր երկու ամիսէ ի վեր: Բայց իր առաքելները կը պատրաստուէին վերընտրել զինքը եւ իրենք յաջորդ երկու տարուան շըրջանին համար:

Պ. Ենոքիքեան այս առթիւ պատրաստած էր 24 երեսէ բաղկացեալ տեղեկագիր մը որով կը հարուածէր իր բարու յաջորդող երեք թաղ. խորհուրդները (մի՛շտ հակաթաղականեան մի՛շտ իր սկզբունքին վրայ յամառութիւն պնդող մեր այս սուրբ ազգայինը) եւ կը նախատէր ընկերութեան անդամներէն կէսը: Իր պաշտօնակիցները մինչեւ իսկ գիտել տուած չէին իրեն թէ Տնօրէն ժողով մը չէր կառող ինքզինքին ներքեւ պաշտօնակա

տեղ կանչուելով հազարաւոր է
իրեն թէ վերջի կայսերական ի-
րաւունքն մէջ նոր փոփոխութիւն
ներ մտցուած են :

Այդ նոր փոփոխութիւնք Պատ-
րիարքարանի առանձնաշնորհում-
ները պակսեցնելու բնութիւն
ցած ըլլալով, Օրմանեան նորէն
հրաժարելու մտադրութիւն ունի,
եւ այդ պատճառաւ ալ Պատրիար-
քարան չներթար, բայց Պոլսոյ
թեմի իրեն հրահանգուած է որ
Պատրիարքը հիւանդ ցոյց տան,
իբր արդարացուցիչ պատճառ ա-
նոր Պատրիարքարան չներթարն :

Չ Ի Ն

Չինաստանն Բորթ-Արթիւր
վէ Մանչուրիայի Զինուոր
պէսինտէ Ռուսիայի գործը շիտ
տէրի չիք սլէթիւր իւրի կէմէք
տէ տիր :

— Միւրիւր իմերթաթորիչայ
մախաւս պիտարար տախի ամէնէ
վէրմիչէր :

— «Թայմը» վերտիկի մայիմա
թա նազարէն հէնթէն 16,000 էճ
նէպի ասկէրի Գաթու լիմաննա
չըգարըլը տիր :

— Իմարիտ տէօվէթի 2000 աս
կէր վէ 14 թօփ Չինաստանն
հօլ-լանթիմար գարալըտարըլ :

— Բէքիտէթի Ալման սէֆիթի-
նին Չինիլէրտէն էօրթիւրիմի
օրտուրը պոնտան էվլէր հազ-
մըլ իտիք : Պու տէֆա ալընան
մալիմաթա նազարէն, սէֆիթ իա-
րիճիլէ նազըրըն կէօրմէք իչիւն
հիւքիւմիւ տաիրէսինէ կիթտիկի
սըրատա չին ասկէրէր իւզէրի-
նէ հիւքիւմիւ թէլէֆ իթմիչէր :

— Չինիլէր պոգը հէրէրտէ Ռու-
սիայի միւրաճաթայ, ասիլէրին
հիւքիւմիւ գարըլ քէնտիլէրինի
մուհաֆազա իթմէսինէ արդու
կէօթէրմիչէր :

— Չին ասիլէրի Մանչուրիայի
քի չըմէրթէր իսթարըր իա-
րալ իթմիչէր, վէ պու հօլտա
Բուս ասկէրէրին իւրէլէմէսի բէք
միւչէրիլ օլմուլ տիր :

— Չինին իսթիգպայը հազըն-
տա Տէօվէթիլ պէսինտէ մուխա
պէրաթ վէ միւլաքէրէ իճրա օ-
րնմագտա տիր : Պոնըն իչիւն
պիր գալ թէլէրիֆիլ մէլտանա գօ-
նուրմուլ իսէտէ, չիտիլիք Չինաս-
տանտա 80,000 էճնէպի ասկէրի
մէվնուտ պուրնտարադ հէլլէ
թը հազըրէի սագլամագ նիլէթին
տէ պուլըրյօրլար իմիչ :

— Շանկ-Հայտան վերիլէն պիր
թէլէրաֆա նազարէն, էճնէպի գօն
սօլալարըն ֆամիլիալար Զա-
րօնա իլլիմա իթմէքտէ տիրլէր :

— Ասիլէրին մրգտարը կիթտիք
ճէ արթմագտա վէ ըստն հաջը-
մագտա տիր :

ԹԻԻՐԲԻԱ ՆԱԿԱՏԻՍԱԹԸ

Սթանպուլտան Պուլիարիտա կէ
լէն հօլըր վէ էմթաա իչիւն Պուլ-
կար հիւքիւմիւ թարաֆնտաի
վազ օլընան 11 կիւնիւք գարան-
թինա պալըմըլ տիր :

— Սթանպուլտան վերիլէն մա-
լիւմաթա նազարէն, Սթանպու-
լիւմիկա սէֆարէթի մալահաթ
կիւէարը հէնթէն պու տէֆա Պա-
պը Ալիլէ պիր նօթա վերէրէք-
քէնտի թէպալարընա, էրմէնի
գարկըլարը վէմանընտ օլմուլ գա-
րաա զիյանը չիտաթիլէ թալէպ
իլէ, հէման պիր իքի կիւնէ
գատար ճէվապ վերիլմէսինի տէ
իւրար իթմիչ տիր :

— Իսթայիլ Հազըր Պէլ վէ
Պէհէթ պէլ Գահրէտէ թիւրք
Ալպան վէ Ֆաւնարը լիւմարը
իլէ «Միւրչիտ» նամընտա պիր
ճէրիտէ թէէսիս իտուպ, Ալպա
նիւմըն լիւմիլըլիլէթինի թալէպ
իթմէքտէ տիրլէր :

— Աւարիտ-վէ Մանչուրիայի
միւրաթիւտալ Գէլլէթի իսթիճի-
լէ նազարը Գօթի Լօլալիսթիլէ
լիլմալէն, էրմէնիստանն հայր
հազըրըն թէֆիլ իթմէք իչիւն
մէմուրիլէթի մալախաա իլէ օլ-
թարաֆիլար կիտէն Սթանպուլ
Աւարիտ սէֆէթի Արալէ-միլիթէ-
րինին իւզէրիլէ մալիւմաթ իթմէ
տիլլէրիտէ, նազըր ճէվապէն, Ա-
լմալէ միլիթէրի հօլըլըլէ էսա-
սընտա թիւրք մէմուլարընտան
հիւմայէ օլընմալը Սուլթան էմր
իթմիչ օլտըլըն, վէ կէրի տէօն-
պիլիլէտէ Սուլթան անը կէօրմէյէ
արդու իթմիլիլի պէյան իթմիչ
տիր :

— Պուլիարիտան մաաաա սա-
լիլ Պալքան մէմալիթի իչիւն
թիւրք հիւքիւմիւ թարաֆնտան
ալիլէն վազ օլընան կէօրիլ
թարիֆէլէրիտէն սօլալը իլէրի
կէլէն չիքսլէթիլ տէվա իթմէք-
տէ օլուպ, Գարաաալ, Երանն,
Ռուսմանի վէ Սէրպիս հիւքիւ-
մէթիլլի թիւրք իլէ հէնթէն պիր
թիւրքիլ մաաաալէտէսի լիւմիլիլէ
գալըլըլըլ տիր :

— Սթանպուլտան ալընան պիր
մալիւմաթա նազարէն պիր Ալման
Պանքէր գուլմախաալըն միւրա-
լիսաալ օլուպ յիլմալարտա պու-
լընան եիւզ պալըլ Բադէնդէք
պիր գալ կիւն մուգգաաաալ շէհ-
րէ զայլէթ հազըն Պահէքէօյնա
մահալտէն պիր Աւարիալը իլէ
պէրապէր արապա իլէ կիւնտիլլին
կէրի տէօնմէքտէ իքէն իւլ քիչի
իւզէլլէրինէ հիւքիւմ իլէ գաաալա-
լը շէքիւպ, իւզէլլէրինտէ հէր նէ
վար իսէ քէնտիլլէրինէ թէպիւմ օ-
լընմաալը թալէպ իթմիչէր : Մ-
Բաադէնտիք վէ թէֆէթի պիր ազ-
բարա վերէրէք խըրալըլարը սալ-
մագ իսթմիչէր իսէտէ պուլար
չալէթ իսթմէթիլլէրի վերիլմէլ ի-
սէ անլէրի թէլէֆ իսթմէքէրինի

պէյան իթմէլլէրինտէ, մէհպուրէն
օլմըն թէպիլ իտուպ գուլթուլ-
մուշար վէ շէհրէ կիթտիլլէրին-
տէ Մ-Բադէնդէք տօլլու Ալ-
ման սէֆարէթինէ կիտուպ, շիտ-
տէթիլ չիքսլէթիլ տէ պուլընմըլ
տիր :

— Սուլթանըն հէմիլիլէսի վէ
Տաաաա Մահմաա փաշանըն զէվ-
ճէսի շէմիլէ սուլթանըն Սթան-
պուլտան ֆիւրար իլէ Լօնտալա
զէվճէնին հանընա կիթտիլլինի
թէլէկրաֆար պիլտիլմէքտէ տիր-
լէր :

ՄԻՒԹԵՆԵՎԱԹԵ

Խըթիվ գլուխայր զիյարէթ
իթմիլի էսաաա գրալիչա «Վիգ-
թօրիտ» իլ շալընըն պէօր իտալը
նը իհաա իթմիչ տիր, Խըթիվ
Լօնտալա Ռարիլէ կիթմիչ :

— Ինիլիլիլ միւթմիլիլէթըն-
տան Աւարիալիտ աաաաա էհալի-
սինտէն պիրի, տապիլաաա 40 ա-
լմէլ ալմալիլիլ պիր հէնթի թիլ ֆէնկ
իճաա իթմիչ տիր, Ինիլիլիլ հար-
պիլէ նէպ-թիլիլ պու հէնթի իճաա
թիլիլիլ քէնտի օրտաալընը իլ
լաաա ալալարընա տալըլմըլ տիր :

— Ալմալիլիլ ինիլիլիլէրէ գար-
չը զուհար իսէն ըստն կիւնիլ-
նէ պէօր մէքտէ օլապ, օրտաա
պուլընտան Ինիլիլիլիլ ասիլէր
թարաֆնտան թէլէֆ պոթ-գլալը
չիւպէն օլըլըլըլ :

— Մ-Ամերիկանըն Գէպէք է-
լալէթինտէթի Մ-Լօրէնա չալըն
իւզէրինէ հէնթի պիր քէօրիլ հա-
վըլմագտա տիր, իչպու քէօրիլ
4000 գաաաա ըստնիլըլընա 150
գաաաա էիւքսէթիլքտէ վէ 60 գա-
աաա կէնիլիլիլիլիլ իւլ քէմէրիլ
օլաաաա տիր, պուլըն ալթընտան
կէմիլլէր վէ պէօրիլ վարօլար
գօլալըլա կէլէպիլլէքէր վէ
իւզէրինտէ չըմէրթիլ իչիւն
աէօթ իսթմ պուլընմագ տիր,
արապա իլէ վէ հտան եիլիլլէն-
լէր իչիւնտէ ալըլ հօլար աչըլա-
աաա :

— Ֆրանսա մէլիլը մէպուսանը,
հարա սէֆիլլէրինիլ տրիլըրլ-
մաա իչիւն 118 միլիոն ֆրանք
սարֆ օլընմաալընա միւսաաաա իթ-
միչ տիր :

— Միլիլիլէվէֆա Գօնթ Մուրա
վիլիլիլիլ հէրինէ Ռուսիա խարիճի
լէ նազըլըլընա լիւմիլիլ մէմուլ
գալլար միլիոնտա Սթանպուլ
Ռուս էլիլիլ Մ-Ջէնովիլիլ իս-
միտէ պուլընմագտա տիր :

Մ-Ջէնովիլիլ իսէ թիւրք հիւ-
քիւմիլիլիլ էլ զիյարտէ թապիլիլ
իտէն պիր զալմ տիր :

ՄՈՒՀԱՐԵՊԵ

Թրանսպաաաաա ալընան սա հա-
վաաալէրէ նազարէն, իլիլիլ հիւ-
քիւմիլ Մ-Քրիւկէր մայլէթինտէ-

քի 15-20,000 Պօէր իլէ հարա
տէվա իթմէլէ գալալալարըլ
տիր :

— Պօէր պէօրիլ մէմուլարըն-
տան չօլը հիւքիւմիլ նամընա օ-
լաաա քիլիլիլիլ մէպիլ զաապ
իթմիլլէր :

— Ժէնէրալ Ռօպէրթա Պօլլէ-
րի տաղըմաք վէ պիւպիլիլիլ
Թրանսպաաաաա տիլարը չըգար-
մագ իչիւն հազըլմաաաա իթմիչ :

— Ենիլ էլէ կէլմիլ ինիլիլիլ է-
սիլլէր տաղը Մ-Քրիւկէրիլ պու
լընտըլը մաաալէ կէօնտէրիլլէրիլ
Բէիլիլ հիւքիւմիլ պու հէնթի է-
սիլլէրիլ զալլէթ նազիլաա գա-
պուլ իթմիչ տիր :

— Բրէթօրիտաաաա Ամերիկա
գօնտաաաա Մ-Քրիւկէրին հա-
նընտա պուլընան ինիլիլիլ էսիլլէ-
րի իչիւն 100 սանտըր րուպա
կէօնտէրիլլէք տիր, Պէլէ պու վէ-
սիլլէ իլէ գօնտաաա Մ-Քրիւկէրիլ
լէտէ կէօրիլլէք :

ԻՐԱՆԻՆՔԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐ

Տ. Ն. Յուլաննէսեան Բաղրատ. —
Ստապանք Զեր 6 ֆրանքը :

— Տ. Ղ. Թորոսեան Խապեղ. — Ստա-
պանք 6 ֆրանքը :

— Տ. Թ. Հալապեան Թէքուճ. — Ստա-
պանք 7 ֆրանքը :

— Տ. Կ. Էրզնկացեան Գահրէթ. — Ստա-
պանք յունիս 11 թուակիր նամա-
կը եւ 50 ֆրանքը :

— Ռուսմանի Բաղրատ մեր ընթեր-
ցողներէն կը խնդրուի որ իրենց մեղ-
ուղած քաղաքները 10 սանթիլ-
նոց ըլլան, որպէսզի մենք հոս տու-
գանք չը վճարենք :

ԱՁԴ

Գրաաաա հետ հաշիւ ունեցող-
ներէն կը խնդրուի որ մինչև յու-
նիս 15-ը տաաա վերջ փուլման կար-
գաաալը և չը պարտաաաաաաաաաա
օրինական միլիոններու գիւլիլ :

Ա. Զարպիսեան

ԹԻԻՔԱՐԻՅԵ

ՊԱՐԳԱՆԻՅԵ

Վարան քիւսաաաաաա պապալիլ	
Մալլէրին պու կիւնիլ ֆիլաթը, պ- թու Ֆրանկ իլէ :	Յր. Սճ.
ԳԱՀՎԷ. —	1.84/2. —
Շէֆէր. — (Գէլլէ) քիլո	— 62
» (Քէսմէ) սանտըր	32. —
Բիլիլիլ. — ճաաա չու-	
վալը	43. —
Բիլիլիլ Ֆիլիպէ էուվալը	43. —
Բիլիլիլ. — իսկիլ.	33.50 —
ԿԱՀ. — Սանտըր	9. —
Ջէթիլիլ ԵԱՀ. — քիլո	1.20/1.35

ՁԱԽԻԼԷ

ՊՈՒՂՏԱՅ	
Վալ. լիպրա 53-57 հէք	8.50/10.40
Արապա » 53-60 »	9. —/11.20 ֆր.
ՖԱՍՈՒԼԵԱ.	Մալիլիլ
ԱՐԲԱ.	
Լիպրա 40-44 հէք.	4.60/5.20 ֆր.
ՄՐԱՐ.	
Արապա լիպրա	Մալիլիլ
Վալիլ » » »	» » »

Մալ կէլմէթիլիլ կիլիլ, ֆիլաթա-
աաաաա թէպէտաաաաաաաաաաա
Կիւնտէ 2-4 արապա հէնթի ար-
կէլլէպէ պաաաաա :